

nes mig ikke at passe til den Stilling, som Landsstthinget burde indtage. Vi fristes derved ind paa ny og ubandede Veie. Det kan jo manges Gang for et enkelt Individ have sin Interesse at gaa frem ad saadanne Veie og se, hvad der nu møder, men jeg tror ikke, at det for et Thing er hensigtsmæssigt. Jeg tror, at det er en farlig Veie, og jeg har i det Mindste villet aflægge dette Vidnesbyrd om min Opfattelse af Sagen.

Formanden: Jeg tror dog ikke, det ærede Medlem har Ret, naar han siger, at de Afstemninger, som her i Salen maatte falde, vilde være uden retslig Betydning. Jeg skal i Øvrigt ikke komme videre ind derpaa, i Henhold til mine Bemærkninger ved Mødets Begyndelse.

Maaten: I Anledning af de Udtalelser, der nu fremkom fra den ærede sidste Taler, saa er der kun enkelte Bemærkninger, som jeg vil tillade mig at fremføre. Den ærede Landsstthingsmand fremsatte for det Første den Paastand, at der aldrig ud af det foreliggende Forslag kunde komme nogen Finantslov. Det er en Paastand, som jeg ikke kan være enig i. Jeg vil paa staa, at dersom dette Forslag blev vedtaget her, og denne Forudsetning gik i Opfyldelse, som den ærede Taler udtalte, at det efter at være vedtaget her blev sendt til Folkethinget og der blev vedtaget i uforandret Skikkelse og derpaa stadfæstet af Hans Majestæt Kongen, saa var det en Finantslov; thi det er givet, at naar begge Thing uforandret havde vedtaget det, saa var det en Rigsdagsbeslutning; det tror jeg ikke kan betvivles, og saa staar der i Grundlovens § 24, at Kongens Samthkke udfordres til at give en Rigsdagsbeslutning Lovskraft. Hvis det ærede Medlem vilde benægte, at det er en Rigsdagsbeslutning, naar begge Thing ere enige om dette Forslag, og vil benægte, at denne Rigsdagsbeslutning ved Kongens Samthkke kan faae Lovskraft, saa er det Noget, som jeg ikke paa nogen Maade kan være enig i. Den Betragtning maa jeg fastholde, at naar begge Things overensstemmende Beslutning om Forslaget foreligger stadfæstet af Kongen, saa foreligger der hen Lov, der som saadan har Lovskraft, og for saa vidt man altsaa vil sige, at her aldrig nogen sinde kan komme en Lov ud af dette Forslag, saa er det en Betragtning, som jeg for mit Bedkommende ikke er enig i. Hvorledes saa Folkethinget vil bære sig ad, om det vil sende Forslaget til Conseilspresidenten eller ikke, det er Noget, som maa blive Folkethingets Sag, og som det forekommer mig, vil ikke paa nogen Maade skulle bryde os om.

En anden Sag er det, om Folkethinget vil vedtage Lovforslaget. Det er naturligtvis Noget, som vi ikke kunne have nogen som helst Mening om, men som det forekommer mig heller ikke kan være nogen afgjørende Grund for os; thi hvis vi ikke skulle vedtage andre Love end dem, vi kunne vente, Folkethinget vil billige, saa tror jeg ikke, der blev mange tilbage i Dieblittet, hvor Visnepolitiliken hersker. Men der var en anden Betragtning, som det ærede Medlem fremsatte, og det var den, at Forelæggelsen her ikke var berettiget, fordi et Finantslovsforslag kun kunde komme til os fra Folkethinget. Der er altsaa det, som skal fremhæves, at her sker et Overgreb mod Folkethinget, som det kunde være berettiget at rejse Indsigelse imod. Det Synspunkt kan jeg forstaa, jeg kan forstaa, at man kan sige: Man maa fremsætte Indvendinger mod Forelæggelsen her, fordi det er Noget, som Folkethinget skulle kunne rejse Indsigelse imod. Men derpaa svarede den ærede Taler, saavidt jeg forstod ham, selv, idet han henvisste til, at vi befinde os under abnorme Tilstande. Ja, det er ganske vist, at det er en abnorm Tilstand, naar det ene Thing har nægtet Finantsloven. Det er for saa vidt givet, at der foreligger, hvad jeg vil kalde en konstitutionel Mødstilstand, naar den ene af Lovgivningsmagtens Faktorer har vægret sig ved at udføre det Arbejde, som er nødvendigt, for at overhovedet Statsstyrelsen kan sinde Sted paa normal Maade, har vægret sig ved at behandle Finantsloven. Og naar jeg siger, at her er konstitutionel Mødstilstand, fremhæver jeg dette Synspunkt i Modsætning til, at man undertiden har betegnet det som Absolutisme; thi det er i Virkeligheden ikke Tilfældet, at vi befinde os under den. Den ærede Taler, som nu satte sig, har selv fremhævet en Gang, hvorledes det vilde gaa i Tilfælde af en Finantslovnægtelse fra det ene Thing. Det var i 1873, og da udtalte den ærede Taler, at det vilde vise sig, at i et saadant Tilfælde er det politiske Centrum i Forfatningen den konstitutionelle Kongemagt, og at det retlige Centrum er Rigsretten. Det vil jeg gjøre opmærksom paa, at dert er Forskjellen paa, hvad man kalder Absolutisme og konstitutionel Mødstilstand, at det for det Første er det ene Thing, som i sidste Tilfælde selv har fremtvunget Tilstanden ved sin Vægning ved at tage Del i det konstitutionelle Lovgivningsarbejde, saaledes at Mødstilstanden vilde høre op, i det Dieblit Thinget besluttede sig til at tage Del i denne Virksomhed, og at vi dernæst, selv imedens Mødstilstanden bestaar, have et ansvarligt Ministerium og en forfatningsmæssig Domstol, for hvilken Ansva-